

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/501,**25. märts 2019,****ühiseeskirjade kohta, millega tagatakse põhiline kaupade ja sõitjate veoühendus seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. märtsil 2017 esitas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 50 kohase teate liidust väljaastumise kavatsuse kohta. Aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes lõpeb väljaastumislepingu jõustumise kuupäeval või lepingu puudumise korral kahe aasta möödumisel teate esitamisest, nimelt 30. märtsil 2019, kui Euroopa Ülemkogu kokkuleppel Ühendkuningriigiga ei otsusta ühehäälselt seda tähtaega pikendada.
- (2) Ühendkuningriigi väljaastumine liidust lõpetaks erisätete puudumise korral suhetes ülejäänud 27 liikmesriigiga kõik õigused ja kohustused, mis tulenevad turulepääsu käsitlevast liidu õigusest, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EÜ) nr 1072/2009 ⁽³⁾ ning (EÜ) nr 1073/2009 ⁽⁴⁾.
- (3) Ainuke alternatiivne õigusraamistik, mille alusel kaupade autoveedu liidu ja Ühendkuningriigi vahel pärast väljaastumiskuupäeva toimuda saaks, on Euroopa Transpordiministrite Konverentsi mitmepoolne kvoodisüsteem. Kuna Euroopa Transpordiministrite Konverentsi süsteemi kohaste lubade arv ning sellega hõlmatud autoveoliigid on piiratud, ei ole see süsteem praegu liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaupade autoveo vajaduste täielikuks rahuldamiseks piisav.
- (4) Et hoida ära sellest tulenevaid tõsiseid häireid, sealhulgas seoses avaliku korraga, tuleb kehtestada ajutised meetmed, millega võimaldatakse Ühendkuningriigis tegevusloa saanud veoseveo-ettevõtjatel ja bussiveo-ettevõtjatel tegeleda kaupade ja sõitjate autoveoga Ühendkuningriigi ja ülejäänud 27 liikmesriigi territooriumi vahel või Ühendkuningriigi territooriumilt ühe või enama liikmesriigi kaudu Ühendkuningriigi territooriumile. Selleks et tagada nõuetekohane tasakaal Ühendkuningriigi ja ülejäänud liikmesriikide vahel, peab selliselt antavate õiguste tingimuseks olema samaväärsete õiguste andmine ning nende suhtes tuleb kohaldada teatavaid ausat konkurentsi tagavaid tingimusi.
- (5) Gibraltar ei kuulu käesoleva määruse territoriaalse kohaldamise alasse ning selles esitatud viited Ühendkuningriigile ei hõlma Gibraltarit.

⁽¹⁾ 20. veebruari 2019. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 300, 14.11.2009, lk 72).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 88).

- (6) Õigus teha vedusid liikmesriigi territooriumil või liikmesriikide vahel on siseturu oluline saavutus ning pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust ja vastupidist võimaldavate erisätete puudumise korral ei peaks Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatel, kes ei ole liidus asutatud, seda õigust enam olema võimalik kasutada. Ette tuleks aga näha ajutised järk-järgult kaotatavad meetmed, et lubada Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatel teha liidu territooriumil Ühendkuningriigi ja liidu vaheliste vedude raames piiratud arvul lisavedusid. Vahetult pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust ilma väljaastumislepinguta peaksid sellised meetmed aitama ära hoida selliseid häireid liiklusvoos, mida on oodata sõidukite ja veetava kauba täiendava kontrollimise tõttu ning aitama ära hoida ohtu avalikule korrale. Iseäranis peaksid need aitama leevendada survet väga neile vähestele piiripunktidele, kus häired on kõige tõenäolisemad, kuna sõidukid ei pea koheselt tagasi pöörduma. Need meetmed peaksid olema proportsionaalsed, need ei tohiks anda samal tasemel õigusi, mis on siseturu reeglite alusel antud liidu veoseveo-ettevõtjatele, ning need tuleks kooskõlas käesoleva määrusega järk-järgult kaotada.
- (7) Erisätete puudumise korral põhjustaks Ühendkuningriigi liidust väljaastumine tõsiseid häireid ka sõitjateveo teenustes, sealhulgas seoses avaliku korraga. Ainuke alternatiivne õigusraamistik, mille alusel sõitjate bussivedu liidu ja Ühendkuningriigi vahel pärast väljaastumiskuupäeva toimuda saaks, on Interbusi kokkulepe bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate juhuveo kohta (edaspidi „Interbusi kokkulepe“) ⁽⁵⁾. Ühendkuningriigist saab Interbusi kokkuleppe iseseisev osaline 1. aprillil 2019. Interbusi kokkuleppe hõlmab aga üksnes juhuvedusid ja on seetõttu väljaastumisest tingitud häirete kõrvaldamiseks ebapiisav, sest liidu ja Ühendkuningriigi vahel jätkuvalt reisida soovivate isikute arv on suur. Kokkuleppeosalised on pidanud läbirääkimisi Interbusi kokkuleppe sõitjate liinivedusid käsitleva protokolliga üle, kuid eeldatavalt ei jõustu see õigeaegselt, et pakkuda praegusele olukorrale toimivat alternatiivset lahendust vahetult Ühendkuningriigi liidust väljaastumisele järgnevas ajaks. Seega ei ole kehtivates õigusaktides käsitletud liidu ja Ühendkuningriigi vahelise sõitjateveo vajadusi, mis on seotud bussidega toimuva sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveoga. Et leevendada tekkivaid tõsiseid häireid, mis võivad seada ohtu avaliku korra, on asjakohane lubada Ühendkuningriigi vedajatel vedada sõitjaid Ühendkuningriigist liitu ja vastupidi eeldusel, et Ühendkuningriik annab ELi vedajatele vähemalt samaväärsed õigused. Need käesoleva määruse alusel antavad õigused peaksid kehtima lühikest aega, et Interbusi kokkuleppe liinivedusid käsitlev protokoll saaks jõustuda ja Ühendkuningriik saaks selle protokolliga ühineda.
- Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahelised piiriüleised bussiveoteenused on eriti olulised piirialadel elavate kogukondade jaoks, pidades silmas muu hulgas ühise reisipiirkonna raames kogukondadevahelise põhilise ühenduse tagamist. Mõlemal pool piiri asuvatel aladel sõitjate pealevõtmine ja mahapanek suurendab niisuguste teenuste elujõulisust. Seetõttu peaks Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahel toimuva rahvusvahelise sõitjate bussiveo teenuste raames olema Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatel Iirimaa piirialadel sõitjate pealevõtmine ja mahapanek jätkuvalt lubatud. Need õigused tuleks anda piiratud ajaks (kuni 30. septembrini 2019), et saaks kasutusele võtta alternatiivsed lahendused.
- (8) Meetmete ajutise iseloomu arvessevõtmiseks, kuid pretsedenti loomata, peaksid käesolevas määruses sätestatud meetmed olema piiratud lühikese ajavahemikuga. Veosevedude puhul kehtestatakse ajaline piirang, pidades silmas võimaliku põhilise ühenduskorra kehtestamist Euroopa Transpordiministrite Konverentsi süsteemiga ning piiramata võimalikke läbirääkimisi liidu ja Ühendkuningriigi vahelist kaupade autovedu käsitleva tulevase kokkuleppe üle ja sellise kokkuleppe jõustumist ega ka vedusid käsitlevaid liidu tulevase norme. Sõitjate bussiveo puhul kehtestatakse ajaline piirang selleks, et Interbusi kokkuleppe liinivedusid käsitlev protokoll saaks jõustuda ja Ühendkuningriik saaks selle protokolliga ühineda, piiramata liidu ja Ühendkuningriigi vahel selleteemalise kokkuleppe võimalikku sõlmimist tulevikus.
- (9) ELi lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti ja seda tuleks kohaldada alates järgmisest päevast pärast seda kui lõpetatakse aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes, välja arvatud juhul, kui selleks kuupäevaks

⁽⁵⁾ EÜTL 321, 26.11.2002, lk 13.

on jõustunud Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumisleping. Käesoleva määruse kohaldamine peaks igal juhul lõppema 31. detsembril 2019. Pärast nimetatud kuupäeva lõpetab liit seetõttu käesoleva määruse alusel antud pädevuste teostamise. Ilma et see piiraks muude liidu meetmete kohaldamist ja tingimused, et neid meetmeid järgitakse, teostavad kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 2 lõikega 2 seejärel seda pädevust taas liikmesriigid. Liidu ja liikmesriikide rahvusvaheliste lepingute sõlmimise alased asjakohased pädevused autoveo valdkonnas määratakse kindlaks kooskõlas aluslepingutega ja asjakohaseid liidu õigusakte arvesse võttes.

- (11) Kui see on vajalik turuvajaduste täitmiseks, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise (ELi toimimise leping) lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et taastada samaväärsus õiguste vahel, mille liit on andnud Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele ja Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele ning Ühendkuningriigi liidu veoseveo-ettevõtjatele ja liidu bussiveo-ettevõtjatele, sealhulgas juhul, kui Ühendkuningriigi antud õigused on antud päritoluliikmesriigi alusel või need ei ole muul viisil samaväärselt kõigile liidu ettevõtjatele kättesaadavad, ning heastada liidu veoseveo-ettevõtjaid ja liidu bussiveo-ettevõtjaid kahjustanud ebaausa konkurentsi juhtumeid.
- (12) Delegeeritud õigusaktid peaksid olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ning nende tingimused peaksid olema sama ulatusega kui probleemid, mida tekitavad samaväärsuse õiguste andmata jätmise või ebaõiglased konkurentsitingimused. Komisjon peaks kaaluma käesoleva määruse kohaldamise peatamist ainult kõige tõsisemate juhtumite korral, kui Ühendkuningriik ei anna liidu veoseveo-ettevõtjatele või liidu bussiveo-ettevõtjatele samaväärseid õigusi või kui antud õigused on minimaalsed või kui Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjate või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjate konkurentsitingimused erinevad liidu ettevõtjate omadest nii palju, et kõnealuste teenuste pakkumine ei ole liidu ettevõtjate jaoks majanduslikult tasuv.
- (13) Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽⁶⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Peaks olema tagatud, et ükski selline delegeeritud õigusakt ei mõjuta põhjendamatult siseturu nõuetekohast toimimist.
- (14) Tagamaks, et Ühendkuningriigi poolt liidu veoseveo-ettevõtjatele ja liidu bussiveo-ettevõtjatele antud õigused, mis on samaväärsed käesoleva määrusega Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele ja Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele antud õigustega, on võrdselt kättesaadavad kõigile liidu ettevõtjatele, tuleks määruste (EÜ) nr 1072/2009 ja (EÜ) nr 1073/2009 kohaldamisala ajutiselt laiendada. Need määrused hõlmavad juba liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise sõidu käigus läbitava transiidiliikmesriigi territooriumil kulgevat osa. Niisugusel juhul tuleb aga tagada, et määrust (EÜ) nr 1072/2009 kohaldatakse ka sõidu selle osa suhtes, mis tehakse selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub peale- või mahalaadimine, ning et määrust (EÜ) nr 1073/2009 kohaldatakse ka sõidu selle osa suhtes, mis toimub selle liikmesriigi territooriumil, kus sõitjad peale võetakse või kus sõitjad väljuvad. Niisuguse laienduse eesmärk on tagada, et liidu ettevõtjad saavad teha kolmanda riigi sõidukiga maanteevedusid Ühendkuningriiki või Ühendkuningriigist ning sõitjateveo puhul lisapeatusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse ajutised meetmed, millega reguleeritakse kaupade autoveo ning bussidega toimuvat sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi („Ühendkuningriik“) vahel pärast viimase liidust väljaastumist.

⁽⁶⁾ ELTL 123, 12.5.2016, lk 1.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „sõiduk“ – veoseveo puhul Ühendkuningriigis registreeritud mootorsõiduk või ühendatud autorong, millest vähemalt mootorsõiduk on Ühendkuningriigis registreeritud, ja mida kasutatakse eranditult selliste veoste veoks, mis kuuluvad ettevõtjale või ettevõtja on selle järele maksuga ostnud või rentinud, kusjuures rentimise korral peab sõiduk vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/1/EÜ⁽⁷⁾ sätestatud tingimustele ning sõitjateveo puhul peab sõiduk olema buss;
- 2) „lubatud veosevedu“ –
 - a) koormaga vedu, mis tehakse sõidukiga liidu territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile või vastupidi ning mis võib, aga ei pruugi läbida ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi;
 - b) käesoleva punkti alapunktiga a hõlmatud koormaga veo järel Ühendkuningriigi territooriumilt kuni kaks täiendavat peale- ja mahalaadimist seitsme päeva jooksul pärast mahalaadimist liidu territooriumil ja seda nelja kuu jooksul alates artikli 12 teises lõigus sätestatud esimesest kohaldamise päevast, ning üks täiendav peale- ja mahalaadimine seitsme päeva jooksul pärast mahalaadimist liidu territooriumil järgneva kolme kuu jooksul;
 - c) koormaga vedu sõidukiga Ühendkuningriigi territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile, läbides liidu territooriumi;
 - d) punktides a ja c osutatud veoga seotud tühisõit;
- 3) „sõitjate lubatud bussivedu“ –
 - a) sõit, mis tehakse bussiga sõitjate liidu territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile vedamiseks või vastupidi ning mis võib, aga ei pruugi läbida ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumi;
 - b) sõit, mis tehakse bussiga sõitjate Ühendkuningriigi territooriumilt Ühendkuningriigi territooriumile vedamiseks, läbides liidu territooriumi;
 - c) punktides a ja b osutatud veoga seotud sõit, mille puhul sõitjaid ei veeta;
 - d) kuni 30. septembrini 2019 Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahel toimuvate rahvusvaheliste liinivedude ja eriotstarbeliste liinivedude raames Iirimaa piirialadel sõitjate pealevõtmise ja sõitjate väljumise;
- 4) „Iirimaa piiriala“ – Iirimaa maakonnad, mis asuvad Iirimaa ja Põhja-Iirimaa maapiiril;
- 5) „liidu veoseveo-ettevõtja“ – kaupade autoveoga tegelev ettevõtja, kellel on määruse (EÜ) nr 1072/2009 artikli 4 kohane kehtiv ühenduse tegevusluba;
- 6) „Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtja“ – Ühendkuningriigis asutatud ettevõtja, kellel on luba tegeleda kaupade autoveoga ja kes omab kehtivat Ühendkuningriigi tegevusluba;
- 7) „Ühendkuningriigi tegevusluba“ – Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjate puhul tegevusluba, mille Ühendkuningriik on välja andnud rahvusvaheliseks lubatud veoseveoks, ning Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjate puhul tegevusluba, mille Ühendkuningriik on välja andnud rahvusvaheliseks sõitjate lubatud bussiveoks;
- 8) „buss“ – Ühendkuningriigis registreeritud sõiduk, mis on oma ehituse ja varustuse poolest sobiv ja ette nähtud rohkem kui üheksa sõitja (koos juhiga) vedamiseks;
- 9) „liinivedu“ – sõitjate vedu kindlate vaheaegade järel kindlaksmääratud marsruudil, kusjuures sõitjad võetakse peale ja pannakse maha varem kindlaks määratud peatustes;
- 10) „eriotstarbeline liinivedu“ – mis tahes vedaja korraldatav teatavate sõitjaterühmade liinivedu, millest muud sõitjad on välja arvatud;

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta direktiiv 2006/1/EÜ ilma juhita renditud sõidukite kasutamise kohta kaupade autoveol (ELT L 33, 4.2.2006, lk 82).

- 11) „liidu bussiveo-ettevõtja“ – sõitjate bussiveoga tegelev ettevõtja, kellel on määruse (EÜ) nr 1073/2009 kohane kehtiv ühenduse tegevusluba;
- 12) „Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtja“ – Ühendkuningriigis asutatud ettevõtja, kellel on luba tegeleda sõitjate bussiveoga ja kes omab kehtivat Ühendkuningriigi tegevusluba;
- 13) „ettevõtja“ – veoseveo-ettevõtja või bussiveo-ettevõtja;
- 14) „konkurentsioigus“ – mis tahes õigus, milles käsitletakse järgmisi teguviise, juhul kui need võivad mõjutada veoste veoseveo- või bussiveoteenuseid:
 - a) teguviisid, mis seisnevad järgmises:
 - i) veoseveo-ettevõtjate või bussiveo-ettevõtjate vahelised kokkulepped, veoseveo-ettevõtjate või bussiveo-ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine, piiramine või moonutamine;
 - ii) turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühe või mitme veoseveo-ettevõtja või bussiveo-ettevõtja poolt;
 - iii) meetmed, mille Ühendkuningriik on jõustanud või säilitanud riigi osalusega äriühingute ja nende ettevõtjate puhul, kellele Ühendkuningriik annab eri- või ainuõigused, ja mis on vastuolus punktiga i või ii, ning
 - b) veoseveo-ettevõtjate või bussiveo-ettevõtjate koondumised, mis märkimisväärselt takistavad tõhusat konkurentsi, eelkõige turgu valitseva seisundi loomise või tugevdamise tõttu;
- 15) „subsiidium“ – igasugune kasutoov rahaline panus, mille valitsus või muu mis tahes tasandi avaliku sektori asutus on ettevõtjale andnud ja mis hõlmab järgmist:
 - a) raha otsene ülekandmine (näiteks toetused, laenud, paigutused omakapitali), võimalik raha otsene ülekandmine, kohustuste ülevõtmine (näiteks laenugarantiid, kapitalisüstid, ettevõtja omandamine, pankrotikaitse või kindlustus);
 - b) loobumine laekuma pidavast tulust või selle kogumata jätmine;
 - c) selliste kaupade või teenustega varustamine, mis ei ole osa üldisest taristust, või kaupade või teenuste ostmine või
 - d) maksete tegemine rahastamismehhanismi või ühe või mitme punktides a, b ja c osutatud ja tavaliselt valitsuse või muu avalik-õigusliku asutuse kohustuseks oleva ülesande usaldamine või suunamine eraõiguslikule asutusele, nii et selle täitmine ei erine sisuliselt valitsuste tavapärasest tegevusest.

Valitsuse või muu avalik-õigusliku asutuse rahalist panust ei loeta kasutoovaks, kui üksnes kasumlikkuse väljavaadetest lähtuv eraõiguslik turuosaline oleks samasuguses olukorras nagu asjaomane avalik-õiguslik asutus andnud samasuguse rahalise panuse;
- 16) „sõltumatu konkurentsiasutus“ – konkurentsioiguse kohaldamise ja selle täitmise tagamise ning subsiidiumide järelevalve eest vastutav asutus, mis vastab järgmistele tingimustele:
 - a) asutus on oma tegevuses sõltumatu ning tal on oma ülesannete täitmiseks piisavalt vajalikke vahendeid;
 - b) asutusele on oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel vajalikul moel tagatud sõltumatus poliitilisest ja muust välismõjust ja ta tegutseb erapooletult ning
 - c) asutuse otsused alluvad kohtulikule kontrollile;
- 17) „diskrimineerimine“ – igasugune objektiivse põhjendusetu vahetegemine kaupade autoveo teenuste või bussiveo-teenuste osutamiseks kasutatavate kaupade või teenuste, sealhulgas avalike teenuste pakkumisel või kaupade autoveo teenuste või bussiveoteenuste käsitlemisel asjaomaste avalik-õiguslike asutuste poolt;
- 18) „liidu territoorium“ – liikmesriikide territoorium, mille suhtes kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut nimetatud lepingutes sätestatud tingimustel.

*Artikkel 3***Lubatud veoseveo õigus**

1. Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtja võib lubatud veoseveoga tegeleda käesolevas määruses sätestatud tingimustel.
2. Ühendkuningriigis registreeritud asukohta omav füüsiline või juriidiline isik võib ilma artikli 2 punkti 7 kohase Ühendkuningriigi tegevusloata tegeleda järgmiste lubatud veoseveo liikidega:
 - a) postivedu universaalteenusena;
 - b) kahjustatud või rikkis sõidukite vedu;
 - c) veosevedu mootorsõidukitega, mille suurim lubatud täismass koos haagisega ei ületa 3,5 tonni;
 - d) meditsiinitoodete, -aparatuuride, -seadmete ja muude arstiabiks vajalike kaupade vedu hädaolukorras, eelkõige looduskaastroofide korral;
 - e) veosevedu järgmistel tingimustel:
 - i) veetav veos on ettevõtja omand või vara, mille ettevõtja on müünud, ostnud, rendile andnud või rendile võtnud, tootnud, kaevandanud, töödeldud või remontinud;
 - ii) sõidu eesmärk on veose vedamine ettevõttesse või ettevõttest või kauba ettevõttesisene või -väline ümberpaigutamine ettevõtja oma vajadusteks;
 - iii) sellise veo puhul kasutatavaid mootorsõidukeid juhivad ettevõtja poolt tööle võetud töötaja või lepingulise kohustuse alusel ettevõtte käsutusse antud töötaja;
 - iv) veost vedavad sõidukid kuuluvad ettevõtjale või ettevõtja on need järeelmaksuga ostnud või rentinud, kusjuures rentimise korral vastavad sõidukid tingimustele, mis on sätestatud direktiivis 2006/1/EÜ, ning
 - v) selline vedu on ettevõtjale üksnes lisategevusala.

*Artikkel 4***Liinivedude ja eriotstarbeliste liinivedude bussiga korraldamise õigus**

1. Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtja võib käesolevas määruses sätestatud tingimustel korraldada sõitjate lubatud bussivedu, kui tegemist on liinivedude ja eriotstarbeliste liinivedudega.
2. Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjal peab olema lubatud liinivedude ja eriotstarbeliste liinivedude rendi või tasu eest korraldamiseks määruse (EÜ) nr 1073/2009 artiklite 6–11 kohane luba, mis on välja antud hiljemalt enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.
3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaseid kehtivaid lube võib käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eesmärkidel kooskõlas määruse (EÜ) nr 1073/2009 artiklites 6–11 sätestatud normide ja menetlustega edasi kasutada kuni 31. detsembrini 2019, tingimusel et need senikaua kehtivad ning neid on samadel tingimustel pikendatud või nende puhul on muudetud peatusi, hindu või graafikuid.
4. Füüsiline või juriidiline isik, kelle asukoht on Ühendkuningriigis, võib ilma artikli 2 punkti 7 kohase Ühendkuningriigi tegevusloata tegeleda sõitjate lubatud bussiveoga mitteäriilistel ja mittetulunduslikel eesmärkidel, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) sõitjate vedu on füüsilisele või juriidilisele isikule üksnes kõrvaltegevus ning
 - b) kasutatavad sõidukid kuuluvad nimetatud füüsilisele või juriidilisele isikule või ta on need omandanud järeelmaksuga või neid kasutatakse pikaajalise liisingulepingu alusel ja neid juhivad füüsilise või juriidilise isiku töötaja või kõnealune füüsiline isik või tema poolt tööle võetud isik või ettevõtja poolt tööle võetud või lepingulise kohustuse alusel ettevõtte käsutusse antud töötaja.

Kõnealuste vedude puhul ei kohaldata ühtegi liidus kehtivat loasüsteemi, tingimusel et sellega tegelev isikul on riiklik tegevusluba, mis on välja antud hiljemalt enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva kooskõlas määruse (EÜ) nr 1073/2009 artikli 3 lõikega 2.

5. Sõiduki vahetus või veo katkestamine selleks, et kasutada sõiduks osaliselt muud transpordivahendit, ei mõjuta käesoleva määruse kohaldamist.

Artikkel 5

Kahepoolsed lepingud või kokkulepped

Liikmesriigid ei räägi Ühendkuningriigiga läbi ega sõlmi temaga kahepoolseid lepinguid ega kokkuleppeid käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes, mis puudutavad käesoleva määruse kohaldamise aega. Ilma et see piiraks kehtivate mitmepoolsete lepingute kohaldamist, ei anna nad kohaldamisaja kohta Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele muul viisil muid õigusi peale käesoleva määrusega antud õiguste.

Artikkel 6

Sotsiaalsed ja tehnilised normid

Käesoleva määruse kohase veoste lubatud autoveo või sõitjate lubatud bussiveo käigus tuleb täita järgmisi norme:

- a) liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate sõidukijuhtide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/15/EÜ⁽⁸⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- b) teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 561/2006⁽⁹⁾ nõudeid;
- c) autovedudel kasutatavate sõidumeerikute puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 165/2014⁽¹⁰⁾ sätestatud nõudeid;
- d) juhtide alus- ja jätkuõppe puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ⁽¹¹⁾ nõudeid;
- e) teatavate maanteeõidukite maksimaalmõõtmete ja täismassi puhul nõukogu direktiivi 96/53/EÜ⁽¹²⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- f) teatavate kategooriate mootorsõidukite kiiruspiirikute paigaldamise ja kasutamise puhul nõukogu direktiivi 92/6/EMÜ⁽¹³⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- g) turvavööde ja lapse turvasüsteemide kohustusliku kasutamise suhtes sõidukites nõukogu direktiivi 91/671/EMÜ⁽¹⁴⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- h) töötajate lähetamise puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 96/71/EÜ⁽¹⁵⁾ kohaselt liikmesriikides sätestatud nõudeid;
- i) sõitjate õiguste puhul määruse (EL) nr 181/2011⁽¹⁶⁾ nõudeid.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/15/EÜ autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta (EÜT L 80, 23.3.2002, lk 35).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist ja millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 3821/85 ja (EÜ) nr 2135/98 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3820/85 (ELT L 102, 11.4.2006, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 165/2014 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3821/85 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist (ELT L 60, 28.2.2014, lk 1).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiv 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteeõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.9.2003, lk 4).

⁽¹²⁾ Nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiiv 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59).

⁽¹³⁾ Nõukogu 10. veebruari 1992. aasta direktiiv 92/6/EMÜ teatavate kategooriate mootorsõidukite kiiruspiirikute paigaldamise ja kasutamise kohta ühenduses (EÜT L 57, 2.3.1992, lk 27).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/671/EMÜ turvavööde ja lapse turvasüsteemide kohustusliku kasutamise kohta sõidukites (EÜT L 373, 31.12.1991, lk 26).

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

Artikkel 7

Õiguste samaväärsus

1. Komisjon teeb järelevalvet õiguste üle, mille Ühendkuningriik on liidu veoseveo-ettevõtjatele ja liidu bussiveo-ettevõtjatele andnud, ja nende õiguste teostamise tingimuste üle.
2. Kui komisjon teeb kindlaks, et õigused, mille Ühendkuningriik on liidu veoseveo-ettevõtjatele või liidu bussiveo-ettevõtjatele andnud, ei ole kas de jure või de facto samaväärsed käesoleva määruse kohaselt Ühendkuningriigi ettevõtjatele antud õigustega või et need õigused ei ole kõikidele liidu veoseveo-ettevõtjatele või liidu bussiveo-ettevõtjatele võrdselt kättesaadavad, võtab ta samaväärsuse taastamiseks viivitamatult ja kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusaktid, et teha järgmist:
 - a) peatada käesoleva määruse artikli 3 lõigete 1 ja 2 või artikli 4 lõigete 1–4 kohaldamine, kui liidu ettevõtjatele ei anta samaväärsed õigusi või kui antud õigused on minimaalsed, või
 - b) piirata Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele lubatud mahtu, reise arvu või mõlemat või
 - c) kehtestada sõiduki liikide või liiklemistingimustega seotud tegevuspiirangud.

Artikkel 8

Aus konkurents

1. Komisjon teeb järelevalvet tingimuste üle, mille kohaselt liidu ettevõtjad konkureerivad Ühendkuningriigi ettevõtjatega käesoleva määrusega hõlmatud kaupade autoveo teenuste ja bussiteenuste osutamisel.
2. Kui komisjon teeb kindlaks, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tingimused on mõne käesoleva artikli lõikes 3 osutatud olukorra tulemusena märgatavalt ebasoodsamad kui Ühendkuningriigi ettevõtjatele kehtivad tingimused, võtab ta olukorra parandamiseks viivitamatult ja kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusaktid, et teha järgmist:
 - a) peatada artikli 3 lõigete 1 ja 2 või artikli 4 lõigete 1–4 kohaldamine juhul, kui Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele kehtivad konkurentsitingimused erinevad liidu ettevõtjatele kehtivatest konkurentsitingimustest nii palju, et teenuste pakkumine ei ole viimaste jaoks enam majanduslikult tasuv, või
 - b) piirata Ühendkuningriigi veoseveo-ettevõtjatele või Ühendkuningriigi bussiveo-ettevõtjatele lubatud mahtu, reise arvu või mõlemat või
 - c) kehtestada sõiduki liikide või liiklemistingimustega seotud tegevuspiirangud.
3. Lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktid võetakse nimetatud lõikes osutatud tingimustel vastu järgmiste olukordade parandamiseks:
 - a) Ühendkuningriik annab subsidiume;
 - b) Ühendkuningriigis ei ole kehtestatud või ei kohaldata tulemuslikult konkurentsioigust;
 - c) Ühendkuningriigis ei ole asutatud või säilitatud sõltumatut konkurentsiasutust;
 - d) Ühendkuningriigis kohaldatakse töötajakaitse, ohutuse, turvalisuse või keskkonna alal standardeid, mis on leebemad, kui on sätestatud liidu õiguses, või asjakohaste liidu õiguse sätete puudumise korral leebemad kui need, mida kohaldatakse kõikides liikmesriikides, või igal juhul leebemad kui asjakohased rahvusvahelised standardid;
 - e) Ühendkuningriik kohaldab veoseveo-ettevõtjatele või bussiveo-ettevõtjatele tegevusloa andmisel standardeid, mis on leebemad kui need, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 1071/2009 ⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1071/2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ (ELT L 300, 14.11.2009, lk 51).

- f) Ühendkuningriik kohaldab kutseliste juhtide alus- ja jätkuõppe suhtes standardeid, mis on leebemad kui need, mis on ette nähtud direktiiviga 2003/59/EÜ;
- g) Ühendkuningriigis kohaldatakse teede maksustamise norme, mis erinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 1999/62/EÜ⁽¹⁸⁾ sätestatud normidest, ning
- h) liidu ettevõtjaid diskrimineeritakse mis tahes viisil.
4. Lõike 1 kohaldamiseks võib komisjon taotleda Ühendkuningriigi pädevatelt asutustelt või Ühendkuningriigi ettevõtjatelt teavet. Kui nad ei esita taotletud teavet komisjoni määratud mõistliku ajavahemiku jooksul või kui nad ei esita täielikku teavet, võib komisjon toimida vastavalt lõikele 2.

Artikkel 9

Määruste (EÜ) nr 1072/2009 ja (EÜ) nr 1073/2009 kohaldamisala laiendamine

1. Kui liidu veoseveo-ettevõtja veab liidu territooriumi ja Ühendkuningriigi territooriumi vahel kaupu kooskõlas Ühendkuningriigi antud õigustega, mis on käesoleva määruse artikli 7 kohaselt samaväärsed käesoleva määrusega antud õigustega, kohaldatakse sõidu selle osa suhtes, mis toimub selle liikmesriigi territooriumil, kus toimub veose peale- või mahalaadimine, määrust (EÜ) nr 1072/2009.
2. Kui liidu bussiveo-ettevõtja veab liidu territooriumi ja Ühendkuningriigi territooriumi vahel sõitjaid kooskõlas Ühendkuningriigi antud õigustega, mis on käesoleva määruse artikli 7 kohaselt samaväärsed käesoleva määrusega antud õigustega, kohaldatakse sõidu selle osa suhtes, mis toimub selle liikmesriigi territooriumil, kus sõitjad peale võetakse või kus sõitjad väljuvad, määrust (EÜ) nr 1073/2009.

Artikkel 10

Konsulteerimine ja koostöö

1. Liikmesriikide pädevad asutused konsulteerivad ja teevad koostööd Ühendkuningriigi pädevate asutustega, kui see on vajalik käesoleva määruse rakendamise tagamiseks.
2. Komisjoni taotlusel edastavad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt saadud teabe või muu artiklite 7 ja 8 rakendamise seisukohalt asjakohase teabe komisjonile põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Artikli 7 lõikes 2 ja artikli 8 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2019.
2. Enne artikli 7 lõike 2 või artikli 8 lõike 2 kohase delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
3. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 12

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates järgmisest päevast pärast seda, kui vastavalt ELi lepingu artikli 50 lõikele 3 lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes.

Käesolevat määrust ei kohaldata juhul, kui selleks kuupäevaks on jõustunud Ühendkuningriigiga vastavalt ELi lepingu artikli 50 lõikele 2 sõlmitud väljaastumisleping.

Käesoleva määruse kohaldamine lõpeb 31. detsembril 2019.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 1999. aasta direktiiv 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (EÜT L 187, 20.7.1999, lk 42).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 25. märts 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA
